

Navneordene falder i to klasser

p-stammer:

taber sidste konsonant før visse endelser

ukioq - *ukiumut*

endelsen er {-p} i relativ og {-t} i flertal

ukioq - *ukiup* - *ukiut*

up-stammer:

beholder sidste konsonant

nukarleq - *nukarlermut*

endelsen {±up} i relativ og {±it} i flertal

nukarleq - *nukarliup* - *nukarliit*

Ledsagemåde og participium er komplementære former

Jeg siger, at jeg bor i Nuuk. 'jeg' = 'jeg'

ergo 'bor' jeg i ledsagemåde:

Oqarpunga Nuummi najugaqarlunga

Tika siger, at jeg bor i Nuuk. 'Tika' ≠ 'jeg'

ergo 'bor' jeg i participium

Tika oqarpoq uanga Nuummi najugaqar-tunga

Eksempler med {±mi} på hhv. p- og up-stammer

Qaqortoq/ Qaqortumi (p-ord)

Ilisimatusarfik/ Ilisimatusarfimmi (up-ord)

nukappiaraannaq/ nukappiaraannarmi (up-ord)

ulloq/ ullumi (p-ord)

Kangerlussuaq/ Kangerlussuarmi (up-ord)

eqqumiitsuliortoq/ eqqumiitsuliortumi (p-ord)

kalaaleq/ kalaallimi (p-ord)

meeraq/ meeqqami (p-ord)

Tommelfingerregel om ledsagemåde

Når samme grundled udfører flere handlinger anvendes ledsagemåde undtagen i den anførende/ vigtigste sætning.

Han kom løbende ('kom' er indikativ, 'løbende' ledsagemåde (han = han))

Har du overvejet at stoppe? ('overveje' er indikativ, 'stoppe' ledsagemåde (du = du))

Vi lover, at vi når det ('lover' er indikativ, 'når' er ledsagemåde (vi = vi))

Indskyd /r/ mellem vokal og N+PAK eller N+SUAQ

ukioq+PAK=SUAQ+ni ⇒ *ukiorpassuarni* ('i mange år')

ilisimatusarfik+PAK=SUAQ+ni ⇒ *ilisimatusarfipassuarni* ('på mange universiteter')

anaana+r+PAK=SUAQ+ni ⇒ *anaanarpassuarni* ('hos mange mødre')

akisooq+SUAQ ⇒ *akisoorsuaq* ('noget meget dyrt')

ilisimatusarfik+SUAQ ⇒ *ilisimatusarfissuaq* ('et stort universitet')

illu+r+SUAQ ⇒ *illorsuaq* ('et stort hus')

.. og omvendt

Når flere handlinger udføres af forskellige grundled anvendes participium undtagen i den anførende/ vigtigste sætning.

Han så mig komme ('så' er indikativ, 'komme' participium (han ≠ jeg))

Han foreslår, at du stopper ('foreslår' er indikativ, 'stoppe' participium (han ≠ du))

Vi lover, at hun når det ('lover' er indikativ, 'når' er participium (vi ≠ hun))

Ledagemådens grundled er altid entydig

det er nemlig altid den samme som i det overordnede verbum. Derfor betyder *ilinniartissallugu*

'at JEG skal undervise hende' i *oqarpunga ilinniartissallugu*

'at HAN skal undervise hende' i *oqarpoq ilinniartissallugu*

'at VI skal undervise hende' i *oqarpugut ilinniartissallugu*

noget af ../ nogle af .. er 'ila' + bestemte endelser (possessum)

ila er et navneord, der betyder 'en fælle'

men oftere bruges det til at udtrykke 'del af ..' begrebet:

kalaallit ilaat (egl. 'grønlændernes ene *ila*') = 'en af grønslænderne'

ilarput (egl. 'vores ene *ila*') = 'en af os'

ilavut (egl. 'vore flere *ila*') = 'nogle af os'

nunap ilaa (egl. 'landets ene *ila*') = 'en del af landet'
